

Sygn. akt V KK 343/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Małgorzata Czarторыska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna
w sprawie **K. Z.**

oskarżonego z art. 212 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 28 lutego 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 4 sierpnia 2021 r., sygn. akt V Kz 922/21

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe
w Gdańsku

z dnia 14 maja 2021 r., sygn. akt II K 1617/20,

**uchyla zaskarżone postanowienie oraz utrzymane nim w mocy
postanowienie Sądu Rejonowego i sprawę przekazuje do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Gdańsk - Południe
w Gdańsku.**

UZASADNIENIE

D. J. w dniu 11 sierpnia 2020r. złożył w Komisariacie Policji nr [...] w G.
„skargę o popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego”, w której
zarzucił **K. Z.**, że:

- w dniu 8 maja 2019r. na rozprawie jawnej w sprawie o wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., prowadzonej przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku pod sygn. akt X W 179/19, występując w roli świadka, pomawiał oskarżyciela o to, iż zniszczył drzwi wejściowe do korytarza prowadzącego do lokali nr [...] i [...] położonych przy ul. [...] w G. oraz, że „psiknął” mu gazem po oczach, jak również o to, że znieważył oskarżyciela wskazując w zeznaniach na w/w rozprawie, iż moje negatywne zachowanie jest wynikiem „ukraińskiego charakteru”, czym publicznie znieważył moją osobę z powodu mojej przynależności narodowej, naruszając moją godność;

tj. o czyny z art. 212 § 1 k.k. oraz z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 257 k.k.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku postanowieniem z dnia 14 maja 2021r. w sprawie II K 1617/20 na podst. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., art. 101 § 2 k.k. w zw. z art. 212 § 1 k.k. umorzył postępowanie w sprawie.

Zażalenie na to postanowienie złożył oskarżyciel zarzucając w nim:

- naruszenia art. 101 § 1 k.k., wyrażającą się w niezastosowaniu tego przepisu w powiązaniu z art. 15 zwr ust 6 ustawy z dnia 31 marca 2020 r o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw obowiązujących w tym czasie.

Sąd Okręgowy w Gdańsku postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2021r. w sprawie V Kz 922/21 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Kasację od tego orzeczenia wywiódł Prokurator Generalny podnosząc w niej zarzut:

- rażącego i mogącego mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 433 § 2 k.p.k. i art. 94 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 98 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nierzetelne rozważenie i nienależyte ustosunkowanie się do podniesionego, w złożonym na niekorzyść oskarżonego zażaleniu oskarżyciela prywatnego, zarzutu rażącego naruszenia art. 101 § 2 k.k. i utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu wobec K. Z. postępowania o czyn z art 212 § 1 k.k. wobec przedawnienia karalności, podczas gdy prawidłowo przeprowadzona kontrola odwoławcza winna doprowadzić sąd do

wydania odmiennego rozstrzygnięcia, tj. uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz utrzymanego nim w mocy postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wywiedziona w niniejszej sprawie jest zasadna.

Rzeczywiście ocena dokonana w sprawie przez Sąd I instancji jest błędna a przeprowadzona w sprawie kontrola odwoławcza jest nierzetelna.

Już na wstępie wskazać należy, że wątpliwości budzić może to, czy postanowienie Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 14 maja 2021r. rozstrzygnęło całość zarzutu postawionego przez oskarżyciela prywatnego w niniejszej sprawie.

Sąd ten, a następnie Sąd Okręgowy, wypowiedziały się wyłącznie co do zarzutu popełnienia czynu z art. 212 § 1 k.k. Faktem jest, że w uzasadnieniu swej skargi oskarżyciel prywatny odwołuje się wyłącznie do wskazanego przepisu, lecz w zarzucie kwalifikuje zarzuty szerzej, przywołując również art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 257 k.k. Jest to o tyle istotne, że rozważenia wymagałoby to, czy w tym zakresie skarga została wniesiona przez uprawnionego oskarżyciela, zaś przedawnienie ścigania kształtowałoby się tu całkowicie odmiennie niż w sytuacji pozostałych zdarzeń. Sądy tej kwestii w ogóle nie poruszają.

Zagadnienie powyższe jest o tyle marginalne, że i zasadnicza kwestia, która legła u podstaw zaskarżanych rozstrzygnięć również została rozpoznana błędnie.

Sąd Okręgowy w ogóle nie dostrzegł argumentacji skarżącego lub ją całkowicie zignorował, przyjmując, że oskarżyciel dowiedział się o popełnieniu czynu, a tym samym o jego sprawcy, już w dniu zdarzenia.

To ustalenie jest jednak błędne.

Zgodnie z treścią stawianego zarzutu do zdarzenia, które jest przedmiotem rozstrzygania miało dojść „*na rozprawie w dniu 8 maja 2019r. w sprawie o wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., prowadzonej przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku pod sygn. akt X W 179/19*”. Sądy jednak nie dostrzegły już

tę, na co wskazywano w zażaleniu, że oskarżyciel, będący obwinionym w tamtej sprawie, nie był obecny na tym terminie rozprawy (k. 114 – 121 akt sprawy X W 179/19). Stawił się on dopiero na kolejnym terminie w dniu 8 sierpnia 2019r. (k.149), wcześniej jednak, bo w dniu **26 lipca 2019r.** (podkreślenie SN) zapoznał się on z aktami sprawy (k. 136), a więc również z przebiegiem rozprawy i wypowiedziami K. Z. na jego temat.

To od tej daty należało zatem liczyć bieg terminu przedawnienia (nie zaś jak błędnie przyjął Sąd Rejonowy i bezkrytycznie powtórzył w ślad za nim Sąd Odwoławczy, od dnia 8 maja 2019r.). Termin ten zatem zgodnie z dyspozycją art. 101 § 2 k.k. upływał po roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa. Kodeksowy termin przedawnienia ścigania upłynąłby zatem z dniem 25 lipca 2020r.

Jak słusznie wskazał jednak oskarżyciel prywatny z dniem 31 marca 2020r. wszedł w życie art. 15zzr ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020r., poz. 568), który wstrzymywał bieg przedawnienia karalności przestępstw. Akt ten obowiązywał do dnia 16 maja 2020r., kiedy został uchylony przez art. 46 pkt 20 ustawy z dnia 14 maja 2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020r., poz. 875).

Wstrzymanie biegu terminu przedawnienia nastąpiło zatem na okres **45 dni i o ten okres bieg tego terminu uległ wydłużeniu**. W tej sytuacji roczny termin przedawnienia karalności w niniejszej sprawie upłynąłby dopiero z dniem **13 września 2020r.**

Przedawnienie zatem nie nastąpiło, skoro D. J. w dniu 11 sierpnia 2020r. wniósł do właściwej jednostki Policji prywatny akt oskarżenia przeciwko K. Z..

W tej sytuacji stwierdzić należy, że kasacja podniosła zasadne zarzuty, które należało uwzględnić.

Zważywszy na zaistniały w sprawie układ procesowy zasadny był również wniosek zawarty w kasacji, aby nie tylko uchylić zaskarżone postanowienie, ale

również poprzedzające je orzeczenie Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku i przekazać sprawę temu Sądowi do rozpoznania w I instancji.

Obecnie Sąd Rejonowy winien przystąpić do rozpoznania zarzutów podniesionych w prywatnym akcie oskarżenia wniesionym przez D. J..

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.